

Poslanstvo Iva Konca s Podrebre

Pripravila **Metka Bartol**, fotografiji **Mateja Jordovič**

Čeprav Ivo Konc ni bil rojen v Naklem, ga imamo vsi za pravega Naklanca, saj se je njegova družina priselila sem, ko je bil še majhen, radosten, nagajiv fant, ki je vedno znal kakšno ušpičiti. Že od malega je imel težave z zdravjem, ki so njega in njegovo mamo postavljale pred hude preizkušnje. Tudi kot odraslemu mu usoda ni prizanašala in prav to je deloma tudi pripomoglo k iznajdbi zdravlilnega smrekovega mazila, s katerim pomaga mnogim pri lajšanju njihovih različnih zdravstvenih tegob.

V Naklem in širši okolici te poznamo predvsem kot iznajdite-lje smrekovega mazila, vendar se je tvoja poklicna pot začela čisto drugače, kajne?

Ja, res je tako.

Nam lahko na kratko poveš nekaj besed o svojem otroštvu, ki, kolikor vem, ni bilo lahko.

Bil je čas po vojni (1948), ko sem bil poslan na svet, čas pomanjkanja, negotovosti in novega upanja, čas brez avtomobilov, radia in televizije, ko smo se znali razveseliti majhnih stvari. V starosti dveh mesecev so se mi zaradi sepse krvi začeli delati turi pi vsem telesu (razen obrazu). Rezultat dveh mesecev zdravljenja je bil nič. Poslali so me v bolnišnico, tovarniški zdravnik pa je moji mami rekel, da bom tam zagotovo umrl. Dal ji je jod za 'mlade' ture in ihtiol za že zrele in gnojne. V treh tednih sem bil zdrav. Starejši še vedo, da so ihtiolu takrat rekli 'ta črna žavba', narejena pa je bila iz smole potopljenih sibirskih iglavcev.

Leta 1953 smo prišli v svojo hišo v Naklem, kjer se mi je odprl nov svet. Vsa vas z okolico je bila naša, od Želina do Save. Ostre zime so prinesle novo hudo preizkušnjo. Ker smo bili otroci po cele dneve na snegu in so zvečer ledene sveče visele od nas, me je napadla akutna revmatična mrzlica. Več kot teden dni nisem mogel stopiti na noge. Vso mladost sem imel bolečine v kolenih. Prebolel sem veliko otroških bolezni: ošpice, mumps, rdečke in norice – zdele so se nam zabavne, ker nismo smeli v šolo.

Pri 10 letih sem dobil klopni meningitis. Dvakrat so mi s punkcijo prebodli medvretenčne prostore, da so določili vzorce likvorja. Od takrat moja glava in hrbtenica nista bili nikoli več pravi. Prvo poletje po bolezni sem staknil tako hudo sončarico, da sem vse poletje lahko prišel ven šele po sončnem zahodu.

Ko sem imel 12 let, smo za pogozditev Krasa nabirali borove storže. Ko sem plezal za njimi na mlade bore, se mi je odlomil vrh in sem padel s kakih štirih metrov na hrbet. Dva dni nisem mogel govoriti in še danes se mi kdaj kakšna beseda rada zatakne.

Še isto leto sem z golenico udaril ob skalo in rana se mi ni hotela zaceliti, gnojila se je in po dveh mesecih je začela gniti tudi kost. Medicina je bila brez moči. Šel sem k dr. Fajdigi (zasebna ordinacija), on mi je dal svoje mazilo, ki je dišalo po smoli. V treh tednih je bila rana zaceljena.

Po končani osemletki, ko smo mladinci podirali Kramarjevo hišo, sem s podstrešnega trama skočil v seno, kjer so ležale gnojne vile, ki so se mi zapičile globoko v stopalo. Z visoko vročino sem naslednji dan delal sprejemni izpit za gimnazijo in ga opravil. Tako se je končalo moje otroštvo.

Kako je potekalo tvoje odraščanje?

To obdobje je bilo burno. Kot dijak nisem bil najboljši, bil pa sem dober nogometaš in smučarski skakalec. Skakal sem za kranski Triglav in prišel vse do roba članske reprezentance. Kar trikrat sem doživel pretres možganov. Vse bolj kritičen odnos do takratne družbe mi je prinašal hude notranje boje. Padel sem v črno luknjo, danes bi temu rekli depresija. Postal sem apatičen, nesposoben brati, se učiti in tudi skakati. V drugem polletju zadnjega letnika gimnazije sem bil neocenjen. Do jeseni sem si nekako opomogel in uspešno zaključil gimnazijo. Med novimi sošolci je bila tudi moja sedanja žena, s katero sva skupaj že 55 let. In spet sem se vrnil na skakalnico in si potrgal sprednje križne kolenske vezi. Okreval sem brez medicinske pomoči in v pol leta uspešno zaključil prvi letnik fakultete za šport. Končno sem prenehal skakati.

Kaj te je napeljalo na študij športa?

Študij športa je bil logična izbira, saj sem bil prepričan, da sem poklican v trenerski poklic. Že kot študent sem delal z mladimi. Za drobiž sem to delo opravljal z velikim navdušenjem. V šoli sem bil zaposlen kot učitelj telesne vzgoje, honorarno pa sem delal kot trener Triglava in pozneje Križ (danes SSK Tržič). V tistem času sem s svojimi fanti (od 14 do 18 let) zgradil prvo 50-metrsko plastično skakalnico, v Križah pa sem ta podvig ponovil še z mlajšimi z gradnjo 25-metrške skakalnice. V Kranju sem za nagrado dobil čevlji. V tem času so se mi tudi začele pojavljati neznosne bolečine v delih hrbtenice. Delo profesionalnega trenerja sem opravljal le v sezoni 79/80 v Kranju, od koder pa sem zbežal.

Je bilo tvoje poklicno življenje vedno povezano s športom in mladimi?

Ne. Po letu 1989, ko je v prometni nesreči umrl sin Anže, v mojem drugem življenju, se je moje življenje obrnilo na glavo,

začelo se je novo, Bogu všečno poslanstvo. Nekaj časa me je še vlekel na stara pota, vedno bolj pa sem čutil, da hočem in morem pomagati ljudem. Izteklo se je čas učiteljskega in trenerskega dela.

Učenje vedno poteka v obe smeri. Česa vse so te mladi ne vede naučili?

Mladi so me naučili, da se na silo ne da nič doseči. Če čutijo, da jih imaš rad, ti bodo sledili sami od sebe.

In kje vmes se je potem porodila zgodba s smrekovim mazilom?

Zgodba je zanimiva. Začela se je v šoli. Z dijaki sem igral košarko in pri odbiti žogi sva z Iztokom Čopom vsak s svoje strani udarila po žogi. Pri tem sem si izpahnil prst. Učinke smrekove smole sem poznal, ker je z njo zdravila stara Prežla v Lescah. Pri moji poškodbi je bila ta smola težko uporabna, zato sem poskušal sam narediti nekaj, kar ne bo črno in lepljivo. Zaslišal sem glas: Pojdi po smolo, dodaj to in to, skuhaj, precedi ...

Na poti domov me je nagovorila sosedka, šivilja, ki so jo zelo bolela kolena. »Ivo, mi boš dal malo, ko bo gotova?« »Bom,« sem odvrnil in držal besedo. V 14 dneh je njena hoja postala lahka in prožna. Glas o tem je šel naokrog in brez ponujanja ali reklame sem po slabem letu mazilo prodajal na domu, po zeliščnih lekarnah in ga pošiljal po pošti po vsej Sloveniji in bivši Jugoslaviji. Leto in pol sem potreboval, da sem z mazilom zaslužil več kot učitelj, ostal doma, odprl s. p., in tako sem na trgu že 34 let, brez centa, vloženega v reklamo. Če to ni čudež?

Kako si pomislil, da težave lahko rešiš prav s smrekovim mazilom? Si ga poznal že od prej?

Zaradi težav s hrbtenico sem iskal vse možne rešitve, saj mi medicina ni ponudila drugega kot protibolečinske tablete in nož. Bilo je tako hudo, da so me na FŠ oprostili vseh praktičnih izpitov, ko sem bil že absolvent. Tudi vojaški ortoped mi je brez pomišljanja dal zeleno knjižico z vpisom: Nesposoben v miru! V Kranju mi je ortoped obljubil voziček pred 30. letom, če ne bom šel na operacijo. Nisem šel! Pa tudi zdravnikov nisem več obiskoval. Eno od mnogih pomagal je bila črna lepljiva smolnata zmes, raztopljena in namazana na tkanino, ki jo je delala teta Prežla v Lescah. In sem znova našel pomoč v smoli, tako kot takrat pri udarcu v nogo in pri zdravljenju turrov.

Za njegovo izdelavo si najbrž rabil tudi nekaj znanja iz biologije in kemije? Kako si se lotil posla?

Moje znanje biologije in kemije je bilo enako srednješolskemu,

se pravi majhno. Preblisk, kako izdelati mazilo, se je kot Božji dar pojavil v času največje žalosti zaradi sinove smrti in preusmeril moje misli.

Vsi začetki so vedno težki. Si že takoj vedel, da bo to mazilo tako uspešno? Kako se je ideja razvijala?

Vse se je dogajalo spontano, hotel sem samo pomagati sebi. Moj namen ni bil, da bi iz tega naredil posel.

Pa vendar ni ostalo samo pri mazilu. Kako vse si še pomagal (in to še vedno počneš) ljudem, ki se s svojimi težavami obrnejo nate?

Leta 1993 so me prosili, da bi bil terapevt naklanskih nogometsev, ki so igrali v 1. slovenski ligi. Z njimi sem začel izvajati manipulacije za nameščanje medvretenčnih ploščic. Delovalo je. Od takrat je k meni prišlo po pomoč na tisoče ljudi. Mnogim znanim športnikom sem pomagal, da so se vrnili v tekmovalje, največ skalcem: Peterki, Petru in Domnu Prevcu, Kranjcu, Hrgoti, Jelarju, telovadcu Petkovšku, pa atletinjama Briti Bilac in Jolandi Čeplak, kolesarjema Tadeju Valjavcu in Andreju Hauptmanu, veslačema Čopu in Mujkiču in mnogim drugim. Lani je prišel po pomoč tudi Noriaki Kasai.

Ti je ob službi in delu z mazilom ostalo kaj časa za kakšno drugo aktivnost, morda kakšen konjiček?

Moje delo je tudi moj konjiček. Vsak dan najdem čas za hojo (najraje po gozdu) ali branje. Delo z ljudmi me izpopolnjuje in osrečuje.

Si eden tistih srečnežev, ki je svoj posel lahko predal naprej svojim otrokom, v tvojem primeru je to sin Matic? Si ga moral nagovarjati k temu, ali ga je stvar preprosto pritegnila do te mere, da je prevzel tvoje poslanstvo?

Vedno je govoril, da bo prevzel obrt. Ko je prišel čas, sem ga opozoril, naj dobro premisli, ali bo to delo opravljal z veseljem. In zdaj dela z veseljem, srcem in znanjem.

Ali si v teh letih doživel kaj, kar te je še posebej zaznamovalo?

Vse to, o čemer sem pisal, me je močno zaznamovalo. V starosti 48 let mi je Bog oče odprl srce za iskaje Božje ljubezni. V našo družino sem povabil Jezusa in Marijo in naenkrat je bilo vse drugače – lepše, boljše, vse je dobilo svoj smisel, celo trpljenje in smrt.

Še vedno redno zahajaš v gozd, pogosto skupaj z ženo. Kaj te vleče v naravo, kaj ti narava pomeni?

Gozd je moje življenje. Navdaja me s čudenjem. Ko zremo v stvarstvo, se duh dviga k stvarniku.

Kaj je tvoj življenjski moto, misel ali vodilo, ki ti je pomagalo iti skozi vse viharje, dobre in slabe?

Božje zapovedi so naš kažipot za življenje, vtisnjene so v našo dušo, zavest in podzavest. Zato vemo, kdaj ravnamo prav in kdaj ne. Če se jih držimo, sledimo Božji volji, delamo dobro, smo veseli Bogu in ljudem in po smrti pridemo v varen Božji objem.

Kakšni so tvoji načrti za prihodnost?

Prihodnost nas vedno preseneti, ker je drugačna od tiste, ki smo jo načrtovali. Zato ne delam načrtov. Dovolj je dnevu lastna teža, je rekel Jezus. Zato prihodnost prepuščam Njemu. Poznam pa preteklost, v kateri se je po božji milosti in previdnosti vse hudo spremenilo v dobro. ●